

НАУЧНИ ЖИВОТ Scientific events

ИНФОРМАЦИЈЕ О НАУЧНИМ СКУПОВИМА, КОНФЕРЕНЦИЈАМА, СИМПОЗИЈУМИМА / Information on Conferences, Workshops and Symposia

Мр Милан СОВИЉ
Институт за новију историју Србије

Научна конференција: Válečný rok 1941 v československém domácím a zahraničním odboji, 6. října 2011, Praha, Česká republika

Поводом 70 година од ратне 1941. године, у којој су се догодили битни догађаји у вези са чехословачким отпором на територији Протектората Чешка и Моравска, као и Словачке, али и са чехословачким отпором у емиграцији, одржана је научна конференција 6. октобра 2011. године у Прагу под називом „Válečný rok 1941 v československém domácím a zahraničním odboji“ (Чехословачки отпор у домовини и иностранству ратне 1941. године). Организатор конференције био је Институт за студије тоталитарних режима у Прагу (Ústav pro studium totalitních režimů), уједно и домаћин научног скупа у својим, можемо слободно рећи, врло модерно опремљеним просторијама.

Укупно 12 учесника конференције представило је своје радове у оквиру три панела: чехословачки отпор у иностранству, домаћи отпор тј. отпор у Протекторату Чешка и Моравска, као и на територији словачке државе, и на крају панел посвећен репресалијама окупационих органа и принудном раду. Излагања свих учесника скупа била су на чешком и словачком језику.

У оквиру првог панела своје радове су представили: Павел Крајзингер (Pavel Kreisinger) о чехословачкој војној обавештајној служби у Великој Британији, Ладислав Кудрна (Ladislav Kudrna) о двојици чехословачких војника на ратиштима Далеког истока, Славомир Михалеk (Slavomír Michálek) о чехословачком покрету отпора у САД-у, Камил Недвједицки (Kamil Nedvědický) о уласку СССР-а у рат против Немачке у склопу разматрања државноправне концепције Едварда Бенеша и потписник овог извештаја о чехословачким официрима у Југославији у време немачког напада априла 1941. године. Учесници другог панела говорили су о неким личностима из времена Протектората Чешка и Моравска: Дита Јелинкова (Dita Jelínková) о Микулашу Бубни из Литица и његовој улози у протекторатној политици, затим Каролина Стегурова (Karolína Stegurová) о делатности професора Владимира Крајине у оквиру покрета отпора и на крају, Станислава Водичкова (Stanislava Vodičková) о односу чешке католичке цркве према нацистичкој окупацији. Трећи и уједно последњи панел конференције понудио је присутној публици неке од ра-

дова посвећених репресалијама немачких власти на територији Протектората. Алфонс Адам (Alfons Adam) указао је на репресивну окупациону политику у погледу присилног рада у Судетима и у Протекторату Чешка и Моравска, Павел Копечек (Pavel Kopeček) говорио је о једној од организација покрета отпора *Lvice*, Јан Махала (Jan Machala) о заощтравању протекторатне политике према Јеврејима и Павел Земан (Pavel Zeman) о променама у нацистичкој политици у погледу геноцида 1941. године.

На крају сваког панела остављено је довољно времена за питања публике и дискусије, што је био посебно случај после првог панела, када се развила врло активна дебата о личности и делу Штефана Осуског, представника чехословачког покрета отпора у Француској. Међутим, и остале теме представљене на скупу у Прагу привукле су пажњу публике и стручне јавности, док су дискусије и коментари после излагања показали да су разна питања у вези са чехословачким покретом отпора и даље отворена за нова тумачења и научна истраживања.

Похвале можемо упутити и на рачун организатора конференције и запослених у Институту за студије тоталитарних режима, који су се потрудили да конференција протекне у радној и веома пријатној атмосфери. Уз представљање публикација објављених у последњих неколико година, домаћини конференције су најавили и у скорије време објављивање зборника са радовима учесника скупа.

Мр Милан СОВИЉ

Институт за новију историју Србије

Студијски боравак у Љубљани и Загребу (19. 9. 2011 – 1. 10. 2011)

Уз помоћ стипендије Наменског пројекта Филозофског факултета Карловог универзитета у Прагу за другу половину 2011. године (Projektová účelová stipendia Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze pro druhou polovinu roku 2011) боравио сам у Љубљани и Загребу од 19. септембра до 1. октобра 2011. године. Студијски боравак био је везан за пројекат *Reflexe události v Protektorátu Čechy a Morava jugoslávským tiskem a politickou elitou v letech 1939–1941* (Писање југословенске штампе и реаговање политичке елите на дешавања у Протекторату Чешка и Моравска 1939–1941. године). Учешће на поменутом пројекту подразумевало је, између осталог, и истраживање грађе и штампе у најзначајнијим словеначким и хрватским архивима и библиотекама.

Од љубљанских институција, истраживање је спроведено у Архиву Републике Словеније и у Народној и универзитетској библиотеци, као и у Загребу у Хрватском државном архиву и Националној и универзитетској библиотеци. Архивска грађа у Љубљани и Загребу за поменуту тему није велика, али је свакако драгоцен (нпр. фонд: Југословенско-чехословачка лига у Љубљани или фондови у Хрватском државном архиву: Грађанске странке, Политичка ситуација, Бановина Хрватска. Кабинет Бана). У библиотекама у Љубљани и Загребу прегледао сам доступну периодику за наведени период (*Slovenec*, *Jutro*, *Obzor*, *Hrvatski dnevnik*, *Nova riječ*). Поред поменутих библиотека, значајну литературу пронашао сам и у библиотекама историјских института у Љубљани и Загребу (Inštitut za novejšo